Yedieminde Tutulan Pay Senedi

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi İstanbul BAM 14. Hukuk Dairesi	25.06.2026	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2022/2234	2026/1211	TBK 569, HMK 353/1-b-1, HMK 355

ÖZET

Pay sahipleri sözleşmesine göre devir cirolu pay senedi, karşı ortağın teminat mektubu taahhüdüne karşılık yediemine bırakıldı. Mektup verilmeyince yedieminlik sözleşmesinin feshi ve senedin iadesi kabul edildi; imkânsızlık savunması delilsiz kaldı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/yediemindeki-pay-senedinin-iadesi-teminat-mektubu-bam-2026-1211/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C.

İSTANBUL

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

14. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO:2022/2234

KARAR NO:2026/1211

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A

İ S T İ N A F K A R A R I

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ:İSTANBUL 14. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ:12/03/2020

NUMARASI:2019/185 E. - 2020/312 K.

DAVANIN KONUSU:Yediemin sözleşmesinin feshi ve hisse senetlerinin iadesi

Taraflar arasındaki yediemin sözleşmesinin feshi ve hisse senetlerinin iadesi istemli davanın ilk derece mahkemesince yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerle davanın kabulüne dair verilen karara karşı, davalı vekili tarafından istinaf yoluna başvurulması üzerine Dairemize gönderilmiş olan dava dosyası incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

TARAFLARIN İDDİA VE SAVUNMALARININ ÖZETİ

Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; davacı ile davalı şirketin dava dışı ... Şirketi'ni 31.07.2015 tarihinde, 29.07.2015 tarihinde imzaladıkları hissedarlar sözleşmesi çerçevesinde kurduğunu, davacı ile davalı şirketin kurmuş oldukları ... . AŞ'nin pay sahipleri sözleşmesini ise 10.12.2015 tarihinde imzaladığını, pay sahipleri sözleşmesinin 4.2. maddesi uyarınca davalı şirketin 2.362.500 TL tutarlı 24 (yirmidört) ay süreli kesin teminat mektubunu, şirket adına yine ... . AŞ'nin %45 hisse ile ortağı olduğu .... AŞ'ye 30.01.2016 tarihine kadar vermeyi beyan, kabul ve taahhüt ettiğini, 10.12.2015 tarihli pay sahipleri sözleşmesinin 4.2. maddesinin davalı tarafından yerine getirilmesi sonrasında da, davacının yine aynı sözleşmenin 4.3. maddesi uyarınca, davalı ... ve ...'ndan oluşan bir yediemin heyetine, sahip olduğu hisseleri temsil eden devir cirolu pay senedi/ilmühaberini, en geç, pay sözleşmesinin 4.2. maddesinde yer alan teminat mektubunun teslimi tarihine kadar teslim etmeyi beyan ve kabul ettiğini, 10.12.2015 tarihli pay sahipleri sözleşmesinin 4.2 maddesinde taahhüt etmiş olduğu teminat mektubunu belirtilen sürede ve sürenin geçmesine rağmen hali hazırda sunmadığını, 20.04.2016 tarihinde akdedilmiş olan yediemin sözleşmesinin 2.1 maddesinde de davalı şirketin en geç 30.01.2016 tarihine kadar 2.362.500 TL tutarlı 24 ay süreli kesin teminat mektubunu ibraz etmeyi taahhüt etmesine rağmen yükümlülüğünü yerine getirmediğini, davacı tarafından, davalı yanın yükümlülüklerini yerine getirmemesi dolayısı ile Kadıköy ... Noterliği'nin 23.03.2017 tarih, ... yevmiye numaralı ihtarnamesi ile yediemin olarak görevlendirilmiş bulunan diğer davalılar Av. ...'a ve Av. ...'na ihtarname keşide ettiğini,yediemin müessesinin feshedilerek, yediemin heyetine teslim edilmiş olan devir cirolu pay senedi/ilmühaberin iadesini istediğini, senetlerinin kendisine teslim edilmediğini, yediemin heyetince verilen sözlü bilgilendirmede''Tarafımızca verilmesi istenen hisselerin verilmesi noktasında ... A.Ş. ile ortak mutabakata varmanız sonucunda anında hisseleri size geri verebiliriz. '' denildiğini, bu açıklamadan davalı şirketin olası yedieminlerce hisselerin davacıya iadesi halinde yediemin heyetinin davalı şirket ile sorun yaşayacağının anlaşıldığını, yani davalı şirketin teslime muvafakat vermediğini, buna göre davacının ... AŞ'nin ortaklar sözleşmesinde belirtilen tüm sorumluluklarını yerine getirmesine karşın, sorumluluklarının hiçbirini yerine getirmeyen davalı şirket sebebiyle oluşturulmuş bulunan yediemin sözleşmesinin feshi ile bu sözleşmeye dayalı olarak oluşturulan yediemin heyetinde bulunan ''A Grubu Pay Senedi''nin davacıya iadesine karar verilmesini istemek zaruret hasıl olduğunu ileri sürerek, yediemin sözleşmesinin feshine, bu sözleşmeye dayalı olarak oluşturulmuş yediemin heyetinde muhafaza edilen ve davacının sahibi olduğu, hali hazırda davalı ... ile ...'dan müteşekkil yediemin heyetinde muhafaza edilen ... . AŞ'ye ait 551.250 adet payı kapsayan ''A Grubu Pay Senedi/İlmühaberi (İlmühaber No:1)''nin (hisse senetlerini) heyetçe davacıya iadesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.Davalı ... vekili, savunmasında özetle; kendisi ve diğer davalı ..., davaya konu 11.01.2016 tarihli yediemin

sözleşmesinin,yedieminleri olarak görev yaptığını, yediemin sözleşmesinin tarafları olan davacı ve davalı şirketin arasında hukuki ihtilaf söz konusu olduğunu, TBK'nın 569.maddesi ve ilgili maddeleri uyarınca, yediemin sözleşmesinin taraflarının tamamının imzası olmadan ya da mahkeme kararı olmadan iş bu hisse senetlerini/ilmühaberlerini bir tarafa ya da 3.kişiye teslim etmeye imkanları olmadığını, bu sebeple davacının bu istemine olumlu yanıt verme şansı olmadığını, bu davayı açmaya tarafının da sebebiyet vermediğini, ihtilafın çözülmesi halinde hisse teslimini ifa edeceğini savunarak, verilecek karara uyacağını, davanın açılmasına sebebiyet vermediğinden aleyhine yargılama giderleri ve ücreti vekalete hükmedilmemesini istemiştir.Davalı ... vekili, savunmasında özetle; kendisi ve diğer davalı ..., davaya konu 11.01.2016 tarihli yediemin sözleşmesinin, yedieminleri olarak görev yaptığını, yediemin sözleşmesinin tarafları olan davacı ve davalı şirketin arasında hukuki ihtilaf söz konusu olduğunu, daha önce de davalı şirketin pay senetlerinin kendisine devrini istediğini, pay senetlerinin fiziken diğer davalı ...'da bulunduğunu, kendisinin yediemin sözleşmesinin 2.6 maddesine göre hareket ettiğini, zira taraflar arasında uyuşmazlık bulunduğunu, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılması gerektiğini savunmuştur.Davalı ... AŞ vekili, savunmasında özetle; ... AŞ tarafından sözleşmenin akdedilmesinden 1 (bir) ay sonra 12.02.2016 tarih ve ... sayı numarası ile ... AŞ'nin tasfiyesine karar verilmesi nedeniyle, ... ile herhangi bir anlaşmaya varılamadığını, ... şirketinin hukuken kurulmasına rağmen hissedarlar sözleşmesinin imzasından itibaren 6 (altı) ay içerisinde kuruluş amacına uygun olarak fiilen faaliyete geçemediğini, bu sebeple davacının pay senedini iade talebinin hukuka aykırı olduğunu, bu hususun davacı tarafından müvekkilinin haberi olmaksızın Ankara 10.Asliye Ticaret Mahkemesinin 2016/559 Esas numarası ile ... AŞ aleyhine açılan tazminat davasında bizzat kabul edildiğini, davalı ile ortak olarak kurulmuş olan "... AŞ'de davalı ortağın kasten ve kötüniyetli olarak şirketi ticaret yapılamayacak duruma getirmesi sebebiyle, şirketin ticari faaliyetleri sonucunda elde edilecek gelirlerden mahrum kalınması nedeniyle açılmış olan şimdilik 30.000 TL lik (fazlaya dair haklarımız saklı kalmak kaydıyla) maddi tazminat istemli dava dilekçemizin sunumundan ibarettir." ifadesine yer vererek, şirketin ticari faaliyet yapamayacak duruma getiren tarafın ... AŞ olduğunu, davacının dava dilekçesinin 11 ve devamı maddelerinde ise, 12.02.2016 tarihine kadar faaliyetine devam eden ve her hangi bir sorun yaşanmayan ... AŞ'nin ... AŞ tarafından 12.02.2016 tarih ve ... sayı numarası ile tasfiye kararı verilmesi nedeniyle, iş planlarının belirlendiği şekilde işleyemediğini ve zarara uğradığını ifade ettiğini, nitekim dava dilekçesinin 17 ve devamı maddelerinde "Böyle büyük bir kuru meyve pazarında, devlet ortaklığı ile kurulan ve yatırım yapılan şirketin, davalı yanca hiçbir gerekçe olmadan işlevsiz olarak bırakılması neticesinde müvekkil şirketin uğradığı zarar ile mahrum kalmış olduğu kar dayanılmaz boyuttadır. Yukarıda arz ve izah edildiği şekilde davalının kusurları nedeniyle, kurulmuş olan ... A.Ş nin iş planlarının belirlendiği şekilde işleyememesi sebebiyle, müvekkil şirketin oluşmuş olan zararı ile mahrum kaldığı kar apaçık ortaya çıkmış ve katlanılması dayanılmaz boyutlara ulaştığından dolayı Sayın Mahkemenizden işbu davayı ikame etmek zoruret halini almıştır. " denildiğini, anlaşılacağı üzere, davacı tarafından Ankara 10. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2016/559 esas sayılı dosyasına sunulan dava dilekçesinde de kabul edildiği üzere, ... AŞ tarafından 12.02.2016 tarih ve ... sayı numarası ile ... AŞ nin tasfiyesine karar verilmesi nedeniyle, ... ile herhangi bir anlaşmaya varılamadığını, ... şirketinin hukuken kurulmasına rağmen hissedarlar sözleşmesinin imzasından itibaren 6 (altı) ay içerisinde kuruluş amacına uygun olarak

fiilen faaliyete geçemediğini, bu sebeple hisse senetlerinin iadesinin mümkün olmadığını savunarak, davanın reddini istemiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ

İlk Derece Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda; "... 10.12.2015 tarihli Pay Sahipleri Sözleşmesini 4.2'inci maddesi, kesin teminat mektubunun, ...'ın % 45 ortağı olduğu ...'e 30.11.2016 tarihine kadar verme zorunluluğunu düzenlemekte olup, aynı sözleşmenin 4.3'üncü maddesi ise .4.2'de yer alan taahhüde karşılık devir cirolu pay senedi yediemine bırakılması kararlaştırılmış, ... ile şirket arasında herhangi bir anlaşmaya varılmaz ya da ... hukuken kurulmasına rağmen fiilen iş bu sözleşmenin imza tarihinden (10.12.2015) itibaren 6 ay içinde (10.06.2016) içinde kuruluş amacına uygun olarak fiilen faaliyete geçmez ise B grubu pay sahibine herhangi bir işlem veya karar gerek olmaksızın derhal teslim edilir düzenlemesini içermektedir. Anılan sözleşmede davalı ...'ye teslim için karara gerek olmadığı kararlaştırılsa da davacıya teslimi için karar olmasına gerek olmadığına ilişkin bir şart yok bulunmamakta TBK 569. Madde gereğince de davalı gerçek kişi yedieminlerin teslim etmemesinde kendilerine düşe bir kusur bulunmamaktadır.Yediemin olan gerçek kişi davalılar TBK 569. Madde gereğince zorunlu davalı olup, davanın kabulü halinde aleyhlerine vekalet ve yargılama giderine hükmedilmesi mümkün değildir. Hisse senetlerinin davalı ...'ye devri nedeni 4.2'deki teminat mektubu taahhüdünden kaynaklanmaktadır. Teminat mektubunun süresinde verildiği davalı ... tarafından iddia ve ispat edilmediği gibi taraflar arasında teminat mektubunun verilmediği konusunda uyuşmazlık bulunmamaktadır. Teminat senedinin verilme son tarihi, şirketin tasfiyesine karar verilmesi tarihinden önce olup, teminat senedinin verilme son tarihinden önce teminat mektubunun verilmediği ve tasfiye kararının alındığı tarihinde bu tarihten sonra olduğu dikkate alındığında davalı tarafın bu yöne ilişkin savunmasının yerinde olmadığı, hisse senetlerinin davalı ...'ye devri nedeni 4.2'deki teminat mektubu taahhüdünden kaynaklandığı, davalı şirketin bu süre içinde teminat mektubunu da sunmadığı , sunmama gerekçesi olarak ileri sürülen hususunda bu paragrafta anlatılan gerekçelere yerinde olmadığı dikkate alındığında yediemine tevdi edilen hisse senetlerinin davacıya iadesinin gerektiği anlaşılmış ve sonuçta aşağıdaki şekilde kurulmuştur." gerekçesiyle, davacı ...'nın sahibi olduğu ve hali hazırda davalılar ... ile ...'dan müteşekkil yediemin heyetinde muhafaza edilen ... . AŞ'ye ait 551.250 adet payı kapsayan, A Grubu Pay Senedi/ İlmühaberinin (İlmühaber No:1), davalı ... AŞ'nin taahhütlerini ve sorumluluklarını yerine getirmemesi sebebiyle, yediemin sözleşmesinin feshine, bu sözleşmeye dayalı olarak oluşturulmuş yediemin heyetinde muhafaza edilen hisse senetlerinin davacıya iadesine karar verilmiştir. Bu karara karşı, davalı vekilince istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF SEBEPLERİ

Davalı vekili, istinaf başvuru dilekçesinde özetle; dosyadaki müvekkili şirketin bütün beyanlarını aynen tekrar ettiklerini, müvekkili şirketin, mezkur sözleşmenin 4.2 maddesindeki teminat mektubu taahhüdünü, imkansızlık nedeniyle yerine getiremediğini, Bankaya yapılan teminat mektubu başvurusunun, davacının banka kredi sicili notunun olması gerekenin altında olduğundan olumsuz sonuçlandığını, müvekkilinin kendisinden kaynaklanmayan hatta davacıdan kaynaklanan nedenlerle teminat taahhüdü edimini yerine getiremediğini, bu nedenlerle ilk derece

mahkemesinin istinafa konu kararının usul ve yasaya aykırı olduğunu belirterek, kararın kaldırılmasına ve davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE

Dava, davacı ile davalı şirket arasındaki yediemin sözleşmesinin feshi ile diğer davalılar nezdindeki hisse senetlerinin davacıya iadesi istemine ilişkindir. İlk derece mahkemesince yapılan yargılama sonucunda davanın kabulüne karar verilmiş; bu karara karşı, davalı şirket vekilince, yasal süresi içinde istinaf başvurusunda bulunulmuştur.İstinaf incelemesi, HMK'nın 355. maddesi uyarınca, ileri sürülmüş olan istinaf nedenleriyle ve kamu düzeni yönüyle sınırlı olarak yapılmıştır.Davacı vekili; davalı şirket ile birlikte davacının .... AŞ'yi kurduklarını, aralarındaki hissedarlar sözleşmesinin 4.2 maddesi uyarınca davalı şirketin, dava dışı ... şirketine nitelikleri belirtilen teminat mektubunu 30.01.2016 tarihine kadar sunmayı taahhüt ettiğini, davacın da 4.3 maddesi uyarınca devir cirolu pay senedini diğer davalılardan kurulu yediemin heyetine teslim etmeyi taahhüt ettiğini, bu kapsamda 11.01.2016 tarihli yediemin sözleşmesi imzalandığını, ancak davalı şirketin teminat mektubu sunma taahhüdünü yerine getirmemesi sebebiyle davacının diğer davalılara yediemin olarak tevdi edilen devir cirolu pay senetlerinin iadesini ve yediemin sözleşmesinin iptaline karar verilmesini talep etmiştir. Dosya kapsamında bulunan 06.08.2015 tarihli ve ... sayılı Ticaret Sicil Gazetesi kayıtlarına göre davacı ve davalı şirketin dava dışı .... AŞ'yi 31.07.2015 tarihinde kurdukları, şirketin, davacının 375 pay, davalı şirketin ise 125 pay sahibi olacak şekilde iki ortaklı olduğu, dava dışı ... ... AŞ ortakları olan davacı ile davalı şirket arasında 10.12.2015 tarihli pay sahipleri sözleşmesi imzalandığı, sözleşme ile anılan şirketteki ortaklık koşullarını düzenlemek yanında şirket sermayesinin artırılması konusunda irade ortaya koyulduğu, dava dışı ... ... AŞ ile ... ... AŞ'nin birlikte kuracakları ... ... AŞ ile ilgili düzenleme getirildiği, tarafların ... ... AŞ'nin kuruluşu ile ilgili gerekli işlemleri yapmayı üstlendikleri, bu amaçla ... ... AŞ'nin sermayesini artırmayı kabul ettikleri ve ... ... AŞ'nin kurulup faaliyete geçirilmesiyle ilgili olarak davacı ve davalı şirketin bir kısım edimler üstlendiği, bu sözleşmeye göre davacının ... şirketin A grubu ve 551.250 adet pay sahibi (%70) olduğunun, davalı şirketin ise 236.250 adet pay sahibi (%30) olduğunun belirtildiği, sözleşmenin 4.2.maddesinde davalı şirketin, davalı şirketin 2.362.500 TL tutarlı, 24 (yirmidört) ay süreli kesin teminat mektubunu, ... şirketi adına yine ... şirketinin %45 hisse ile ortağı olduğu dava dışı .... AŞ'ye 30.01.2016 tarihine kadar vermeyi beyan, kabul ve taahhüt ettiği, 4.3.maddesinde davacının, davalı şirketin 4.2 maddesindeki taahhüdüne karşılık davalı gerçek kişilerden oluşan yediemin heyetine, şirkette sahip olduğu hisseleri temsil eden devir cirolu pay senedi/ilmühaberini en geç 4.2.maddedeki teminat mektubunun teslim tarihine kadar teslim etmeyi beyan ve taahhüt ettiği, eldeki davanın tüm tarafları arasında 11.01.2016 tarihli yedieminlik sözleşmesinin imzalandığı, sözleşmenin 1.1 maddesine göre sözleşmenin amacı ve konusunun hissedarlar sözleşmesinin ilgili hükümleri uyarınca 11.01.2016 tarih ve 2016/1 sayılı yönetim kurulu kararı ile ihraç edilen, A grubu pay sahibine ait, B grubu pay sahibi lehine devir cirolu 527.625 payı temsil eden 1 no'lu nama yazılı il mühaber/pay senedinin (A grubu il mühaberi/pay senedi) yediemin heyetine teslimi ve yediemin heyeti tarafından iadesinin şart ve koşullarının düzenlenmesi olduğu anlaşılmaktadır. Öncelikle belirtmek gerekir ki, dava konusu hisse senetlerinin mülkiyeti hususunda ihtilaf olmayıp hisselerin yedieminde kalıp kalmayacağı hususu dava konusu yapıldığından dava konusu talep bakımından mahkemece

maktu harç alınarak yargılamaya devam edilmesi ve hüküm kurulması Dairemizce usul ve yasaya uygun görülmüştür. Davalı şirketin, davacı ile arasındaki hissedarlar sözleşmesinin 4.2 maddesi uyarınca dava dışı ... şirketine nitelikleri belirtilen teminat mektubunu 30.01.2016 tarihine kadar sunmayı taahhüt ettiği, davacının, bunun karşılığında sözleşmenin 4.3 maddesi uyarınca devir cirolu pay senedini diğer davalılardan kurulu yediemin heyetine teslim etmeyi taahhüt ettiği, hisse senetlerinin diğer davalılar nezdinde yediemin sözleşmesi uyarınca muhafaza edildiği, davalı şirketin teminat mektubunu belirlenen sürede sunmadığı, bir diğer deyişle davacının ediminin karşılığı kendi edimini yerine getirmediği sabit olup, mahkemece yediemin sözleşmesinin feshi ile devir cirolu davacı hisse senetlerinin davacıya iadesine karar verilmesi usul ve yasaya uygun olmuştur. Davalı şirket, teminat mektubunu sunamamasının davacıdan kaynaklanan sebeplerle mümkün olmadığını ileri sürmüş ise de, bu konuda somut bir delil sunmamıştır. Bu sebeple,davalı şirket vekilinin istinaf dilekçesinde ileri sürdüğü istinaf sebepleri nazara alınarak, istinaf sebepleri yerinde görülmemiş ve istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir. Açıklanan bu nedenlerle, HMK'nın 353/1.b.1 maddesi uyarınca dosya üzerinden yapılan istinaf incelemesi sonucunda, ilk derece mahkemesinin istinafa konu kararı usul ve yasaya uygun olup davalı şirket vekilinin istinaf sebepleri yerinde görülmediğinden, davalı şirket vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine dair aşağıdaki hüküm verilmiştir.

HÜKÜM:Yukarıda açıklanan gerekçelerle;

1-HMK'nın 353/1.b.1. maddesi uyarınca, davalı şirket vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine,

2-Davalı şirket tarafından yatırılan istinaf başvuru ve peşin karar harçlarının Hazineye gelir kaydına, bakiye 651.30 TL istinaf karar harcının davalı şirketten tahsiline,

3-Davalı şirket tarafından yapılan kanun yolu giderlerinin kendi üzerinde bırakılmasına,

4-Gerekçeli kararın, Dairemiz Yazı İşleri Müdürlüğünce taraf vekillerine tebliğine dair;HMK'nın 353/1.b.1 maddesi uyarınca dosya üzerinden yapılan istinaf incelemesi sonucunda, 25.06.2026 tarihinde, oy birliğiyle ve temyizi kabil olmak üzere karar verildi.

KANUN YOLU:HMK'nın 361. maddesi uyarınca, iş bu gerekçeli kararın taraf vekillerine tebliğ tarihlerinden itibaren iki haftalık süreler içinde temyiz yolu açıktır.